

U Świętego Michała

miesięcznik parafii św. Michała Archanioła w Skrzyszowie

BĄDŹ WIERNY AŻ DO ŚMIERCI I DAM CI WIENIEC ŻYWOTA

29 marca 2026 * nr 3 / 234 rok XXI

ABYŚMY UMIELI KOCHAĆ
MUSIMY UKOŃCZYĆ
SZKOLĘ CIERPIENIA

AKT OSKARŻENIA Jezus z Nazaretu

lat 33, syn Józefa i Maryi oskarżony o:

- Utrzymywanie w cieniu świątyni
- Nazywanie siebie Synem Bożym
- Poławianie ludu
- Odpisywanie grzechom
- Głoszenie nieustannej wojny z ludźmi
- Młot nieprzejdzie
- Umieszczanie korony i rąk w materacach
- Podpisanie testamentu

*Na nadchodzące Święta Zmartwychwstania Pańskiego życzymy wszystkim Parafianom
abyście coraz mocniej odczuwali obecność Zmartwychwstałego przy sobie
znajdując w Nim oparcie, pocieszenie i niewyczerpane źródło miłości do drugiego człowieka.*

ks. kanonik Florian Ludziarczyk – rezydent
ks. Witold Tataarczyk – proboszcz

Plan Rekolekcji Wielkopostnych

**W PARAFII ŚW. MICHAŁA ARCHANIOLA
W SKRZYSZOWIE
28.03 – 01.04.2026 r.**

28.03.2026 – SOBOTA – ROZPOCZĘCIE REKOLEKCJI

16.30 – nauka rekolekcyjna dla rodziców dzieci
pierwszokomunijnych wraz z dziećmi
16.30 – spowiedź
17.30 – Msza Święta z nauką ogólną
18.30 – nauka stanowa dla młodzieży oraz kandydatów
do Sakramentu Bierzmowania

29.03.2026 – NIEDZIELA PALMOWA MĘKI PAŃSKIEJ

7.15 – spowiedź
8.00 – Msza Święta z nauką ogólną
9.45 – spowiedź
10.30 – Msza Święta z nauką ogólną
16.15 – *Gorzkie Żale* z kazaniem pasyjnym
16.15 – spowiedź
17.00 – Msza Święta z nauką ogólną
18.00 – nauka stanowa dla mężczyzn

30.03.2026 – WIELKI PONIEDZIAŁEK

7.15 – spowiedź
8.00 – Msza Święta z nauką ogólną
9.30 – nauka rekolekcyjna dla dzieci
szkoły podstawowej – klasy 1 – 4 oraz przedszkole
11.30 – nauka rekolekcyjna dla uczniów
szkoły podstawowej – klasy 5 – 8
16.30 – spowiedź
17.30 – Msza Święta z nauką ogólną
18.30 – nauka stanowa dla kobiet

31.03.2026 – WTOREK

7.15 – spowiedź
8.00 – Msza Święta z nauką ogólną
9.30 – nauka rekolekcyjna i spowiedź dla dzieci
szkoły podstawowej – klasy 1 – 4 oraz przedszkole
11.30 – nauka rekolekcyjna i spowiedź
dla uczniów szkoły podstawowej – klasy 5 – 8
16.30 – spowiedź
17.30 – Msza Święta z nauką ogólną
18.30 – Droga Krzyżowa ulicami Skrzyszowa

01.04.2026 – WIELKA ŚRODA

– ZAKOŃCZENIE REKOLEKCJI

7.15 – spowiedź
8.00 – Msza Święta z nauką ogólną
9.30 – Msza Święta dla dzieci
szkoły podstawowej – klasy 1 – 4 oraz przedszkole
11.30 – Msza Święta dla uczniów
szkoły podstawowej – klasy 5 – 8
15.15 – spowiedź dla chorych i starszych
16.00 – Msza Święta dla chorych i starszych
16.30 – spowiedź
17.30 – Msza Święta z nauką ogólną

Rekolekcje poprowadzi ks. dr Jan Kocłęga wykładowca *Wyższego Instytutu Teologicznego* w Częstochowie. W ostatnim dniu rekolekcji – w środę – zostanie zebrana kolekta przeznaczona dla rekolekcyjnisty.

ks. W. T.

W telegraficznym skrócie

Od 15 do 22 lutego br. trwał w Kościele *Tydzień Modlitw o Trzeźwość* zakończony *I Niedzielą Wielkiego Postu – Niedzielą Trzeźwości*.

*

15, 16 i 17 lutego br. odbyło się *czterdziestogodzinne nabożeństwo* przed okresem *Wielkiego Postu*.

*

18 lutego br. *Środą Popielcową* rozpoczął się w Kościele okres *Wielkiego Postu*. W tym dniu odprawione zostały trzy Msze Święte z obrzędem posypania głów popiołem, a wiecznych obowiązywał tzw. *post ścisły*. Kolekta w tym dniu to tzw. *jałmużna postna*. Okres *Wielkiego Postu* to czas pokuty i postu. Powstrzymujemy się w tym czasie od organizowania i udziału w hucznych zabawach, zachęcamy do zrobienia *postanowienia wielkopostnego* oraz do udziału w *nabożeństwach pasyjnych*.

*

Trwający w Kościele okres od 10 stycznia 2026 do 10 stycznia 2027 został ogłoszony przez papieża Leona XIV *Rokiem Świętego Franciszka*. W tym bowiem roku przypada 800. Rocznica śmierci *Biedaczyny z Asyżu*. Intencją Ojca Świętego jest, aby idąc za przykładem Świętego z Asyżu każdy wierny chrześcijanin stawał się sam wzorem świętości życia i nieustannym świadkiem pokoju. W *Roku Świętego Franciszka* można uzyskać odpust zupełny na zwykłych warunkach (*spowiedź sakramentalna, Komunia eucharystyczna i modlitwa w intencjach podanych przez Ojca Świętego*). Odpust może uzyskać każdy wierny, który z sercem wolnym od przywiązania do grzechu będzie uczestniczyć w *Roku Świętego Franciszka*, nawiedzając w formie pielgrzymki jakiegokolwiek kościół klasztorny franciszkański lub miejsce kultu w jakiegokolwiek części świata poświęcone św. Franciszkowi albo z nim w jakiegokolwiek sposób związane i tam pobożnie weźmie udział w obrzędach jubileuszowych. Może to być również spędzony tam odpowiedni czas na pobożnej medytacji oraz zanoszeniu do Boga modlitwy. Odpust mogą uzyskać również osoby chore i w podeszłym wieku, które duchowo połączą się z obchodami jubileuszowymi *Roku Świętego Franciszka*, ofiarując Bogu Miłosiernemu swoje modlitwy, bóle i cierpienia życia.

*

1 marca br. przed polskimi kościołami odbyła się zbiórka na *Fundusz Misyjny Ad Gentes (Do Ludów)*.

*

W sobotę 7 marca br. odbył się wyjazd chętnych osób z naszej parafii do kina *Cinema City* w Rybniku na film *"Najświętsze Serce"*, przedstawiający świadectwa ludzi, którzy doświadczyli przemienianiającej człowieka miłości Serca Pana Jezusa i będący wielką zachętą do powrotu do kultu tej nieskończonej Miłości. We Francji liczono, że sukcesem będzie, gdy w kinach zobaczy go 20 tys. widzów, a zobaczyło ten film pół miliona widzów. W opinii wielu *"Najświętsze Serce"* dało impuls do przebudzenia religijnego Francji. Pękające w szwach sale kinowe spowodowały też wściekły atak środowisk antyreligijnych, łącznie z zakazem reklamy i wyświetlania filmu w niektórych miastach. Polska jest drugim krajem, w którym film trafił do kin w szczególnym czasie *Wielkiego Postu*. Zachęcamy do obejrzenia mając ogromną nadzieję, że także u nas rozpali

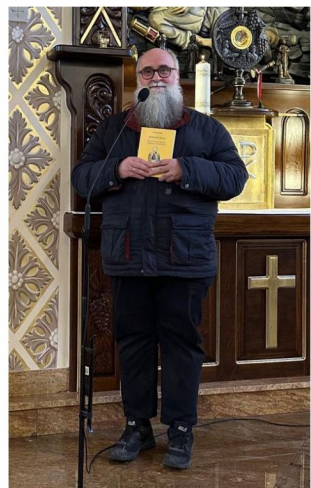
w widzach wiarę i ożywi obecny przecież w polskiej tradycji kult Najświętszego Serca Pana Jezusa.

*

W niedzielę 8 marca br. gościliśmy w naszej parafii przedstawiciela *Trzeciego Zakonu Paulistów* – pana Macieja Karwackiego, który zaproponował nam *Ewangelie na każdy dzień 2026 roku*. Można je było nabyć po Mszach Świętych. *Trzeci Zakon Paulistów* dba o celebrację, refleksję i krzewienie *Słowa Bożego* wśród ludzi na całym świecie. Mamy nadzieję, że ta akcja przyczyniła się do częstszego sięgania po *Ewangelie* i życia *Słowem Bożym* na co dzień. W tym dniu została odprawiona również Msza Święta w intencji wszystkich kobiet z okazji *Dnia Kobiet*.

*

W dniach 13-15 marca br. odbyły się w naszej parafii *nauki przedmażeńskie* dla narzeczonych. Zakończyły się udziałem w niedzielnej Mszy Świętej. Bóg zapłać pani Radosławie Stabla za prowadzenie.

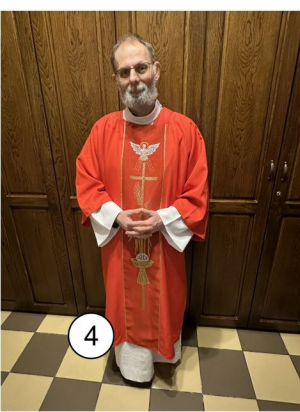
14 marca br. została odprawiona Msza Święta w intencji członków *Ruchu Światło-Życie* przeżywających *Wielkopostny Dzień Wspólnoty*.

IV Niedziela Wielkiego Postu obchodzona była jako *Niedziela Radości* (*Laetare – od łacińskich słów Antyfony na wejście: "Raduj się, wesel się Jerozolimo"*). W tradycji rzymskiej zwana jest też *Niedzielą Róż*, ponieważ w tym dniu obdarowywano się pierwszymi kwiatami zakwitających róż, a Ojciec Święty poświęcał *złotą różę*, którą ofiarowywał osobie zasłużonej dla Kościoła. Stąd też w liturgii w tym dniu stosowany jest różowy kolor szat.

27 marca br. odbyły się *święteczne odwiedziny chorych i starszych parafian* z posługą sakramentalną.

Tradycyjnie w okresie *Wielkiego Postu* po Mszy Świętej szkolnej w czwartki o godz. 17.00 odprawiane były nabożeństwa *Drogi Krzyżowej* dla wszystkich dzieci. Zaś w piątki o godz. 16.45 odprawiane były nabożeństwa *Drogi Krzyżowej* dla wszystkich wiernych.

W kolejne niedziele *Wielkiego Postu* o godz. 16.15 odprawiane były nabożeństwa *Gorzkich Żali* z *Kazaniem Pasyjnym*, które głosił stały diakon Robert Dubel posługujący w parafii św. Jana Nepomucena w Krostoszowicach.

W okresie *Wielkiego Postu* tradycyjnie już panie z *Zespołu Charytatywnego*

rozprowadzały świece *Paschaliki* na stół wielkanocny.

W okresie *Wielkiego Postu* przed niedzielnymi Mszami Świętymi czytany był komentarz wprowadzający do Eucharystii pomagający wiernym lepiej zrozumieć i przeżyć sprawowaną Najświętszą Ofiarę.

Odbyło się spotkanie przedpielgrzymkowe wszystkich uczestników planowanej na wrzesień *parafialnej pielgrzymki na Maltę* z przedstawicielem biura organizującego wyjazd. Zgłoszonych jest 80 osób. Są jeszcze 2 miejsca wolne.

Serdeczne Bóg zapłać wszystkim członkom *Róż Różańcowych* w naszej parafii za modlitwę, prowadzony różaniec przed Mszą Świętą, a także za złożony dla naszej parafii dar materialny oraz za dar na intencje mszalne. Bóg zapłać przewodniczącej *Róż Różańcowych* pani Renacie Jureczko. Przy okazji ponawiamy prośbę o zapisy do powstającej *19. Różym bł. kardynała Stefana Wyszyńskiego*.

Podziękowania do wszystkich parafian i nie tylko, za wszelkie formy służby na rzecz naszej parafii: pracy, pomocy finansowej i materialnej, gesty życzliwości, uczynności, dobre słowo! Serdeczne Bóg zapłać za wszelkie dary, również za wpłaty na konto parafialne (podawane w każdym numerze gazetki), Bóg zapłać za wszelkie indywidualne ofiary, Bóg zapłać za wszystkie gesty pomocy i życzliwości: *Anonimowi Ofiarodawcy*,

Babilas Alicja, Brzemia Teresa Eugeniusz, Cudnowski Maria Jan, Grabiec Jan, Hudek Wiktor, Klapuch Izabela Tadeusz, Klapuch Maria Jan, Klepek Gertruda Franciszek, Ledwoń Walentyna Jan, Maciejewska Rita, Mroczek Janina Andrzej, Mrozek Agnieszka, Musioł Mariola Łucjan, Ośliżłok Henryka Stanisław, Skupień Zygmunt, Swoboda Zenon, Sylwesiuk Blandyna Tadeusz, Szkatuła Aurelia Hilary, Waroński Magdalena Kordian, Wnuk Danuta, Żywy Różaniec.

Nie chcąc pominąć nikogo – wszystkim za wszelkie dobro serdeczne Bóg zapłać!

ks. W. T.

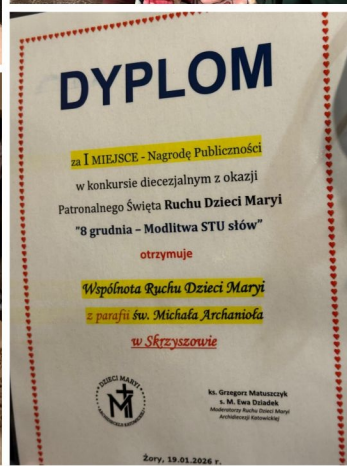

Z życia Dzieci Maryi

W piątek 27 lutego br. grupa *Dzieci Maryi* spotkała się na obiecany *"nocowaniu w salkach"*. Na początku uczestniczyliśmy we Mszy Świętej o godzinie 17.30 spędzając wspólnie czas na modlitwie. Następnie obejrzelśmy dobry film i czas, jak widać, wesoło upłynął. Humory dopisywały, była pizza, przekąski i radość ze wspólnego spędzania czasu. A przed zaśnięciem pomodliliśmy się dziesiątkę różańca. Rano było wspólne śniadanie – i oby do następnej *"nocowanki"*! Bardzo dziękujemy za świetny pomysł! Z pewnością kolejnym razem będzie nas dużo więcej!

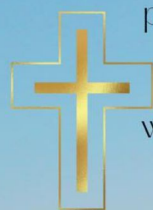
Odwiedziła nas również Marta, która wręczyła nagrody za pierwsze miejsce – *nagrodę publiczności* – w diecezjalnym konkursie z okazji *Patronalnego Święta Ruchu Dzieci Maryi "8 grudnia – Modlitwa STU słów"* dla grupy *Dzieci Maryi* ze Skrzyszowa.

skrzyszowska grupa Dzieci Maryi

Maryjo, Matko Jezusa i nasza Matko, dziękujemy za Twoją cichą obecność w naszym życiu. Ucz nas słuchać Boga, nawet gdy Jego głos jest trudny.

Prowadź, drogą pokory, odpowiedzialności i służby. Pomagaj nam wybierać dobro, szanować drugiego człowieka i nie bać się prawdy. Spraw, abyśmy potrafili kochać bezinteresownie, przebaczać szczerze i żyć w jedności. Otaczaj opieką nasze rodziny, parafie i wspólnoty. Niech przez nas inni odkrywają Boga. Daj nam mądrość w decyzjach, wytrwałość w trudnościach oraz radość płynącą z wiernej codzienności i odpowiedzialnego świadectwa wobec świata, młodym, starszym, zagubionym i poszukującym sensu życia, dzisiaj i zawsze. Zawierzamy Ci wszystko. Amen.

Nocne czuwanie na Jasnej Górze

W piątek 13 marca br. Siostry Służebniczki i członkowie *Rodziny bł. Edmunda Bojanowskiego* z całego *Stowarzyszenia* w Polsce podjęli trud nocnego czuwania i modlitwy w *Kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej* na Jasnej Górze. Matka Boża czekała na nas wraz z tegorocznymi maturzystami z dekanatu bydgoskiego.

Piękny i wzruszający widok młodzieży modlącej się i zawierającej swe życie, naukę i egzaminy swojej Matce i Królowej, która te prośby zanosi swojemu Synowi, aby błogosławił wszystkim, którzy się do Niej uciekają. Wszyscy wspólnie – biskupi, księża, młodzież, Siostry Służebniczki i *Rodzina bł. Edmunda* uczestniczyli w *Apelu Jasnogórskim* o godz. 21.00. Było widać siłę i moc tej wspólnej, pięknej modlitwy.

Potem było rozpoczęcie naszego czuwania, przywitanie, podanie planu czuwania i modlitwa wprowadzająca s. M. Hanny Szopa. *Konferencję* poprowadził ks. Franciszek. Tematem medytacji było *"Uczeń – misjonarz w służbie drugiemu człowiekowi"*. Ksiądz na podstawie *Ewangelii św. Jana (J 13, 1-13)* o umyciu nóg uczniom przez Pana Jezusa mówił nam, że trzeba się wsłuchać w Słowo Boże, a tego uczy nas Matka i wypełniać je tak jak Ona. To niezwykły gest Jezusa. W trudnym momencie Jezus w największej miłości umywa uczniom nogi. Nauczyciel i Mistrz pada na kolana i myje nogi uczniom. Kiedy Jezus zakończył, przywdział szatę, usiadł z nimi przy stole i powiedział, że jeżeli On im umył nogi, to uczniowie powinni sobie nawzajem umywać nogi, mają być pokornymi, pełnymi miłości sługami. Własnym przykładem trzeba pokazać swoją miłość dla drugiego człowieka. Eucharystia ma sprawiać to, aby Jej owocem był nowy człowiek, który przyjmuje postawę sługi. Miłość Jezusa objawia się przy stole uczyty w Kanie Galilejskiej aż po *Ostatnią Wieczerzę* w Wieczerniku. Jezus powiedział: miłujcie się wzajemnie, jak ja was umiłowalem (*J 13, 34*). Jesteśmy uczniami Jezusa, misjonarzami w służbie drugiemu człowiekowi.

Ksiądz podał też 5 myśli do rozważenia:

1. Trzeba zastanowić się nad moją służbą – czy chcę służyć na wzór Jezusa Chrystusa, bo służba to opcja życia dla drugich i czy jest we mnie pragnienie służby innym.
2. Błogosławiony Edmund miał pragnienie kapłaństwa, a spełniło się jego pragnienie służby i stał się wrażliwym opiekunem ubogich, chorych, sierot; założył *Zgromadzenie Sióstr Służebniczek*; życie poświęcał w służbie ubogim; był *"jako ta świeca, która sama się spala, a innym przyświeca"*.
3. Czy Eucharystia prowadzi mnie do służby i na odwrót – codzienna miłość do Eucharystii, dzięki której stajemy się zdolni do służby – czy mam to pragnienie Eucharystii.

4. Poziom i jakość naszej służby zależy od naszej relacji z Jezusem – jesteśmy posłani głosić Ewangelię tak jak apostołowie.

5. Błogosławiony Edmund wskazywał, że stół jest miejscem centralnym nie tylko do posiłku, ale też do spotkań we wspólnocie – najpiękniejszą postawą ucznia jest służyć tak jak Jezus.

Następnie była *Adoracja Najświętszego Sakramentu* prowadzona muzycznie przez Siostry Służebniczki z włączeniem w śpiew wszystkich uczestników.

Adoracja w ciszy była przygotowaniem do uroczystej Eucharystii, która została odprawiona w intencjach za *Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP* oraz za członków i sympatyków *Rodziny bł. Edmunda*, aby jego charyzmat szerzył się w Kościele, a owocem tego była jego kanonizacja. W homilii ks. Franciszek nawiązał do *konferencji* – miłość Jezusa ma być niesiona przez nas dla naszych bliskich, dla braci i sióstr w wierze – miłuj Boga i ludzi!

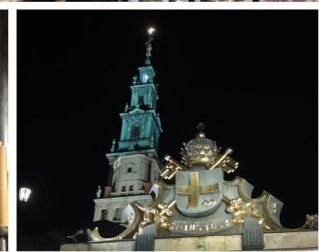
Po Mszy Świętej można było podjąć *Duchową Adopcję Dziecka Poczętego* – trud modlitwy przez 9 miesięcy za jedno poczęte dziecko znajdujące się w niebezpieczeństwie zagłady, o uratowanie jego życia i szczęśliwe rozwiązanie dla jego matki, aby ojciec dziecka zapewnił im opiekę i utrzymanie.

Po krótkiej przerwie odmówiliśmy *tajemnice radośne różańca*, który prowadziła wspólnota z Woźnik. W dalszym ciągu czuwania była modlitwa o pokój i za naszą Ojczyznę z uroczystym odśpiewaniem pieśni *Bogurodzica*. Uwielbienie Boga za charyzmat bł. Edmunda Bojanowskiego prowadziła s. M. Patrycja ze wspólnotą. *Akt Zawierzenia Matce Bożej członków Rodziny bł. Edmunda Bojanowskiego* zakończono *Godzinkami o Niepokalanym Poczęciu NMP*. Po *Koronce do Bożego Miłosierdzia* zakończyliśmy nocne czuwanie przed obrazem naszej Pani Jasnogórskiej. Po zasłonięciu obrazu udaliśmy się do domów.

Temu spotkaniu wszystkich naszych *Wspólnot Edmundowych* towarzyszył ogrom modlitw, śpiewu, uwielbień Boga i Matki Jezusa oraz wielka radość ze spotkania z naszymi przyjaciółmi z innych wspólnot i Siostrami Służebniczkami. Chciałam zapewnić, że w naszych modlitwach polecaliśmy Bogu i Matce Jezusa naszych księży i wszystkich parafian.

Rodzina bł. Edmunda ze Skrzyszowa serdecznie zaprasza sympatyków na nasze comiesięczne spotkania w ostatni wtorek miesiąca.

Szczęść Boże!
R. J.

Odpust w Domu Seniora „Gwarek”

21 marca 2026 roku w kaplicy pod wezwaniem św. Józefa w Domu Seniora "Gwarek" już po raz 14 – w tym roku przez ks. proboszcza Witolda Tatarczyka – została odprawiona Msza Święta odpustowa.

Św. Józef uznawany jest za patrona małżeństw, rodzin, ludzi pracy i dobrej śmierci. Został wybrany na opiekuna Syna Bożego, dlatego też wierzymy, że jest najlepszym opiekunem naszego domu, wszystkich pensjonariuszy i całego personelu. Według *Ewangelii św. Mateusza* Józef był człowiekiem sprawiedliwym, z miłością wypełnił wolę Boga. W *Pismie Świętym* nie zanotowanego ani jednego słowa, które wypowiedziałby św. Józef, ale jego postawa, praca i zaangażowanie zasługują na największą pochwałę. Wszyscy możemy brać z Niego przykład.

Na zakończenie Eucharystii Mieczysław Gąsior podziękował: ks. proboszczowi Witoldowi Tatarczykowi, ks. kanonikowi Florianowi Ludziarczykowi i ks. Rajmundowi Żurkowi za odprawianie Msze Święte, opiekę duszpasterską i posługę kapłańską; Andrzejowi Mroczkowi za całokształt działań związanych z funkcjonowaniem kaplicy i posługę szafarza; pani kierownik Urszuli Ostrzołek za organizację i prowadzenie codziennej modlitwy różańcowej, *Koronki do*

Bożego Miłosierdzia oraz za rozśpiewanie pensjonariuszy. Serdeczne podziękowania dla pani organistki Marioli za muzyczną oprawę nabożeństw, jej córce Marcie za czytania liturgiczne oraz śpiew psalmów zawsze, gdy uczestniczy w "Gwarku" we Mszy Świętej; Zespołowi "Podbuczanki" z panem Danielem Szkatułą za bezinteresowne zaangażowanie i uświetnianie swym śpiewem comiesięcznych mszy. Wszystkim ministrantom i szafarzom za ich posługę, a także wszystkim zebranym za uczestnictwo, modlitwę i comiesięczną obecność.

Po mszy wszyscy uczestniczący zostali zaproszeni na smaczny kołocz z serem i makiem, przygotowany przez naszą kuchnię oraz kawę lub herbatkę. To czas na towarzyskie spotkanie i rozmowę oraz chwilę refleksji.

A wszystko to pod kontrolą św. Józefa, bo *"szczęśliwy, kto sobie patrona Józefa ma za opiekuna. Niechaj się niczego nie boi. Bo święty Józef przy nim stoi, nie zginie"*.

E. G.

Zmiany w redakcji gazetki parafialnej "U Świętego Michała"

Nasza parafialna gazetka "U Świętego Michała" istnieje już prawie 20 lat. Pierwszy numer ukazał się 1 października 2006 roku. Swoimi zdolnościami i talentami – również komputerowymi – w pięcioosobowym wówczas składzie redakcyjnym wykazała się Agnieszka Szkatuła (która była współredaktorką gazetki do 2013 roku).

Później z pomocą przyszli jej rodzice Aurelia i Hilary Szkatułowie. Od 2009 roku przez 16 lat to oni robili cały skład komputerowy i zbierali dużo materiałów do gazetki. Musieli wykazać się wielką cierpliwością i poświęcili temu dziełu wiele dni i wiele nocy.

Pragnę im bardzo serdecznie podziękować za to wielkie dzieło! Trudno jest nawet wyrazić to słowami i trudno opisać ich cały trud, a czynili to wszystko całkowicie bezinteresownie.

Serdeczne Bóg zapłać pani Aurelio i panie Hilary! Niech Bóg wynagradza obficie Waszą pracę włożoną w rozwój duchowy całej naszej parafialnej wspólnoty!

Od pewnego już czasu (od 2013 roku) współpracę z pań-

stwem Szkatuła podjęła pani Celina Burda. Obecnie całkowicie przejęła pracę nad gazetką (zbieranie, redagowanie, korekta tekstów oraz cały skład komputerowy). Serdeczne Bóg zapłać pani Celinie za podjęcie się tego dzieła. Naprawdę nie zdajemy sobie sprawy z tego, ile czasu trzeba poświęcić, aby powstał jeden numer gazetki i jakimi trzeba się wykazać umiejętnościami!

Życzę pani Celinie dużo cierpliwości, zdrowia i wytrwałości! A z okazji kolejnej rocznicy urodzin życzymy nieustannej wytrwałości w służbie Bogu i ludziom przez piękne dzieło, jakim jest nasza gazetka parafialna.

Przy tej okazji zachęcamy wszystkich do odwagi w pisaniu do gazetki – uczestniczymy przecież w wielu ubogających nas wydarzeniach. A jest to również swego rodzaju świadectwo naszej wiary. Teksty należy dostarczyć do redakcji (drogą mailową na podany w stopce redakcyjnej adres mailowy, bądź też napisane odręcznie czy komputerowo na kartce do zakrystii lub kancelarii parafialnej) zawsze przed trzecią niedzielą miesiąca (żeby technicznie możliwe było ich umieszczenie w bieżącym numerze gazetki).

ks. W. T.

Krzyż - najważniejszy symbol naszej wiary

Dobiega już końca *Wielki Post*, w którego centrum znajduje się najważniejszy symbol naszej wiary chrześcijańskiej – krzyż. Warto jednak jeszcze nakreślić naszym czytelnikom, jak barwna i ciekawa jest jego historia. Kościół przez wieki docierał do kolejnych narodów i rozwijał się na różnych obszarach kulturowych. Dlatego też krzyż ukształtował się w tak wielu rozmiarach i wersjach. Ta różnorodność krzyża wiecie wszystkich ludzi – o różnym pochodzeniu i duchowości, do jednego wspólnego celu – do naszego Zbawiciela, Jezusa Chrystusa.

Krzyż jako znak był znany od początków ludzkiej cywilizacji. Po Męce i Zmartwychwstaniu Jezusa Chrystusa stał się głównym symbolem chrześcijaństwa, znakiem odkupienia człowieka z siideł grzechu. Przez dwa tysiące lat historii Kościoła ukształtowało się bardzo wiele rodzajów krzyża, czasem znacznie się od siebie różniących. Określony kształt wskazuje na konkretny obrządek, ale także na region geograficzny czy zgromadzenie zakonne.

Symbol krzyża pojawia się w najdawniejszych wiekach istnienia cywilizacji Egiptu, Indii, Persji, Celtów, Majów czy Azteków. Powszechnie krzyża używali też Rzymianie, którzy konstrukcję złożoną z dwóch skrzyżowanych belek wykorzystywali do wykonywania wyroków śmierci.

Pojawienie się symboliki krzyża przyjęło się i utożsamia z postacią cesarza Konstantyna Wielkiego, który zniósł prześladowania wyznawców Chrystusa w *Imperium Rzymskim*. Przed decydującą bitwą o losy cesarstwa w 312 roku doświadczył on objawienia, w czasie którego anioł ukazał mu krzyż i powiedział: "*Pod tym znakiem zwyciężysz*". W rzeczywistości jednak krzyż jako symbol chrześcijan i obiekt kultu pojawił się dużo wcześniej, gdyż pisali o nim kronikarze i Ojcowie Kościoła już w II wieku.

Wraz z ustanowieniem chrześcijaństwa religią państwową Rzymu, krzyż stopniowo zastąpił pierwsze symbole chrześcijan – rybę, kotwicę czy monogram Chrystusa – i rozpowszechnił się w rozlicznych wersjach tak, że obecnie jest ich aż ponad czterysta na całym świecie! Poniżej przedstawiamy najważniejsze z nich.

Krzyż łaciński – podstawowa forma krzyża – dwie proste belki – dłuższa pionowa i krótsza pozioma. Według tradycji zachodniej to na takim właśnie krzyżu oddał życie nasz Zbawiciel. Krzyże łacińskie są najczęściej spotykanymi krzyżami w kościołach, na cmentarzach, jako element różańca czy też jako krzyżyki do noszenia na szyi.

na habicie zakonu trynitarzy oraz na fladze Grecji.

Krzyż grecki – druga najbardziej powszechna forma krzyża, ukształtowana w Kościele wschodnim, zwłaszcza greckim, choć jest też używany na Zachodzie. Ten krzyż ma cztery równe ramiona. Widnieje na licznych pieczęciach królewskich i monetach,

Krzyż maltański – znany nam przede wszystkim ze strojów i karetek *Maltańskiej Służby Medycznej*. Jest odmianą krzyża greckiego, a jego ramiona rozszerzają się od środka i są rozwidlane przy końcach, przypominając cztery groty strzały stykające się czub-

kami. Krzyża tego używają zakony szpitalne: *joannici* i *lazaryci*.

Krzyż jerozolimski – powstał po pierwszej wyprawie krzyżowej w XI wieku, w wyniku której w Ziemi Świętej utworzono *Królestwo Jerozolimskie*. Składa się z pięciu krzyży greckich – jednego dużego pośrodku i czterech małych dookoła niego. Symbolizują one pięć ran Chrystusa ukrzyżowanego, cztery *Ewangelie* lub cztery kierunki świata, na które ma się rozszerzać nauka Chrystusa. Jest symbolem *bożogrobców* i *franciszkańskiej Kustodii Ziemi Świętej*.

Krzyż celtycki – znany już w czasach przedchrześcijańskich, rozpowszechniony wśród narodów celtyckich, zwłaszcza Szkotów i Irlandczyków. W jego ramiona wpisany jest okrąg – symbol słońca. Po chryścianizacji *Wysp Brytyjskich* symbol ten został "ochrzczony" przez Kościół i uznany za element kultu chrześcijańskiego wśród Celtów. Można go spotkać szczególnie na irlandzkich cmentarzach.

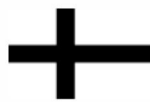
Krzyż św. Piotra – odwrócony krzyż łaciński, na którym według tradycji zmarł św. Piotr Apostoł (*nie uważał się za godnego umrzeć tak, jak Chrystus, dlatego poprosił, żeby ukrzyżowano go głową w dół*). W późniejszych wiekach niestety krzyż ten został zawłaszczony przez *ruchy satanistyczne*, dlatego Kościół odradza jego używania.

Krzyż św. Andrzeja – związany ze św. Andrzejem Apostołem, ojcem Kościoła wschodniego, który zginął na krzyżu w kształcie greckiej litery "*Chi*" – jej kształt przypomina nasz "*X*". Dziś krzyż św. Andrzeja widnieje na fladze Szkocji czy Jamajki, jest też popularną nazwą znaku drogowego G-3 ustawianego przed przejazdami kolejowymi.

Krzyż św. Jerzego – czerwony krzyż z wydłużonymi bocznymi ramionami. Widnieje na fladze Anglii oraz Gruzji (tu w towarzystwie 4 małych krzyży greckich).

Krzyż skandynawski – zwany też *nordyckim*, podobny do krzyża św. Jerzego, ale z wydłużonym prawym ramieniem. W różnych kolorach występuje na flagach Norwegii, Szwecji, Finlandii, Danii oraz Islandii.

Krzyż św. Jakuba – związany ze św. Jakubem Starszym Apostołem. Ma kształt miecza, ponieważ św. Jakub zginął przez ścięcie. Dolny koniec tego krzyża zwęża się jak ostrze, a belki poprzeczne i górna są zwieńczone kształtami kwiatów lilii. Dziś jest symbolem zakonu św. Jakuba od Miecza, a także popularnych *dróg* czyli *szlaków św. Jakuba* prowadzących z niemal wszystkich krajów europejskich, które liczni pielgrzymi przemierzają w drodze do *Santiago de Compostela*.

Krzyż lotaryński – krzyż z sześcioma końcami, posiada dodatkową, krótszą poziomą belkę u góry. Nazywany też *krzyżem biskupim* lub *patriarchalnym* (we wczesnych wiekach zarezerwowany dla wyższych hierarchów kościelnych). Obecnie widnieje w herbie Węgier, Słowacji i herbach biskupich.

Krzyż prawosławny – używany przez Kościoły tradycji bizantyjskiej (w krajach słowiańskich) i Kościoły unickie (pozostające w jedności ze Stolicą Apostolską). Krzyż z ośmioma końcami; oprócz małej, prostopadłej belki na górze (symbolizuje miejsce na napis *INRI*), ma jeszcze drugą, przechyloną na dole (symbolizuje złego i dobrego łotra lub wolny wybór człowieka – upadek w grzech albo zbawienie).

Krzyż franciszkański (tau) – krzyż w kształcie litery "T", ale bez części dłuższej belki wystającej ponad krótszą, ze zwężonymi do środka ramionami, zwa-

nymi *tau*ką. Odnosi się do duchowości *Tau*, która jest charyzmatem zakonów rodziny św. Franciszka. Dziś często noszony przez franciszkanów i niektóre wspólnoty młodzieżowe.

Chaczkar – inaczej krzyż ormiański, kamienna stela umieszczana przez ormiańskich chrześcijan w murach kościołów, na grobach i rozstajach dróg. Jest to krzyż z rozszerzającymi się ramionami, bogato zdobiony ornamentami.

Czerwony krzyż – symbol Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża używany w krajach chrześcijańskich. To prosty krzyż o równych ramionach w kolorze czerwonym. Od 1863 roku uznany za międzynarodowy znak służb medycznych i chroniony prawem.

oprac. C. B.

źródło: Przymierze z Maryją Nr 129

Śląska palma - skromność i ludowa teologia

Jak nakazuje tradycja katolicka, w *Niedzielę Palmową* rozpoczynającą *Wielki Tydzień*, na pamiątkę uroczystego wjazdu Jezusa Chrystusa do Jerozolimy, zanosimy do kościoła palmy, aby je poświęcić. W dobie wszechobecnego i otaczającego nas w codziennym życiu plastiku, warto sięgnąć do tradycji i odświeżyć nadal żywy w śląskich domach zwyczaj własnoręcznego wykonywania palmy.

Tradycyjna śląska palma składa się z pięciu lub siedmiu gatunków drzew, krzewów i roślin, które rosną w ogrodzie, lesie, na łące lub które spotkamy na spacerze. Symbolizują one *Pięć Ran Jezusa Chrystusa* lub *Siedem Boleści Najświętszej Maryi Panny* (prorocтво Symeona; ucieczka do Egiptu; zgubienie Jezusa w Jerozolimie; spotkanie z Jezusem na Drodze Krzyżowej; ukrzyżowanie i śmierć Jezusa; zdjęcie Jezusa z krzyża; złożenie Jezusa do grobu).

Do wykonania palmy wielkanocnej używa się gałązek żywych, zielonych oraz świeżo rozkwitłych, gwarantujących odrodzenie życia. A są to: *kokocz* (czyli *kłokoczka południowa* – symbolizująca koguta, którego głos przypominał Piotrowi, że zanim kogut zapieje, trzy razy wyprze się Pana Jezusa; jest też nazywany *krzewem różańcowym*, z którego nasion robiono kiedyś różańce wkładane po śmierci do trumny), *świyntojonka* (czyli *czerwona porzeczka* – jako symbol stojącego pod krzyżem św. Jana Apostoła), *wieprzki* (czyli *agrest* – którego kolce symbolizują koronę cierniową Jezusa), *czerwona wierzba* (jedyne kolorowe element – jako symbol przelanej krwi Jezusa), *flider* (czyli *bez*); *trzaskotka* (czyli rzadziej niestety spotykana już *czerechca* zwyczajna) i *kocianki* (czyli *bazie* – ich połknięcie podobno chroni przed bólem gardła i niestrawnością). Dodatkowo lub zamiennie można

użyć też *kaliny*, *leszczyny*, *czereśni*, *bukszpanu* i *forsycji*.

Śląska palma jest skromna – ma długość ok. 40-60 cm i związana jest gałązkami *wierzby czerwonej* (zamiennie sznurkiem lub wikliną; dawniej palmy wiązano *hajką*, czyli rzemykiem z konskiego bicia – co miało podkreślać, że w *Wielkim Tygodniu* nie używa się bata, by nie wywoływać skojarzeń z biczowaniem Jezusa). Do palmy nigdy nie dodaje się sztucznych ozdób – *szlajfek* (czyli *wstążek*), kwiatów z bibuły, traw i kwiatów.

Po poświęceniu, z paru gałązek palmy wielkanocnej wykonuje się małe krzyżyki, poprzez nacięcie jednego patyczka. W *Poniedziałek Wielkanocny* wtyka się je na początku i końcu pola czy ogrodu oraz przy wejściu do domu. Ma to zapewnić Boże błogosławieństwo, urodzaj, uchronić od złego i od gradu. Czasem krzyżyk wykonany z poświęconej palmy wkładano do *glaski* (czyli szklanki z wodą). Tak poświęconą wodę wlewano do *żegnoczka* (czyli domowej *kropielniczki*).

Poświęconych palm nigdy nie wolno wyrzucać. Pali się je w ogniu w *Wielką Sobotę* podczas obrzędu poświęcenia ognia, a proch wykorzystywany jest do posypywania głów wiernych popiołem w kolejną *Srodę Popielcową*. Można je też włożyć do zasuszenia za święty obraz w domu lub za krokiew na strychu pod dachem.

Kształt i wygląd śląskiej palmy świadczy o tym, że mieszkańcy Śląska naprawdę znali *Ewangelię* i wiedzieli co jest w niej napisane, wywodząc z niej wiele tradycji czy zwyczajów i naprawdę tym żyli – może o wiele bardziej niż dzisiaj...

oprac. C. B.

źródło: bonclok.pl, dzieje.pl

Słów kilka o pieśniach pasyjnych

Okres *Wielkiego Postu* w Kościele zawsze był i jest czasem, w którym tradycyjne pieśni nabożne były i są śpiewane ze szczególną żarliwością, a ich repertuar jest niezwykle bogaty. Zwłaszcza u nas, w Polsce wierni upodobili sobie śpiew w języku narodowym jako najpełniejszy wyraz modlitwy liturgicznej podczas sprawowania Najświętszej Ofiary (w krajach Europy Zachodniej o wiele bardziej popularna była tzw. "msza organowa", oparta na czysto instrumentalnym opracowaniu wszystkich wokalnych części mszalnych). Pieśni towarzyszyły bowiem polskiemu ludowi zarówno w drodze do kościoła, w czasie Mszy Świętej i w drodze powrotnej do domostw. Świadectwem tego typowo polskiego fenomenu są tomy śpiewników zawierające setki pieśni nabożnych na cały rok liturgiczny, takie jak choćby "*Śpiewnik kościelny*" ks. Michała Mioduszeńskiego, "*Śpiewnik kościelny*" ks. Jana Siedleckiego czy "*Zbiór pieśni nabożnych i kościelnych*" ("*Śpiewnik Pelpliński*") głównego autorstwa ks. Szczepana Kellera.

Początki polskiej *pieśni pasyjnej* wiążą się z *dramatami religijnymi* i *misteriami pasyjnymi*. Były to przedstawienia inspirowane ewangelicznymi opisami Męki Chrystusa, odbywały się na cmentarzu, obok kościoła lub na placach jarmarcznych. Wykonawcami najczęściej byli klerycy, żacy szkolni i rybacy. Szczególnie okazałe dramaty przygotowywali Jezuici w swych szkołach. Towarzyszyła im muzyka, specjalnie komponowana, nierzadko przez bardzo dobrych kompozytorów. Ponieważ jednak w tekstach tych dramatów często pojawiały się elementy nazbyt świeckie, *Sobór Trydencki* zakazał organizowania dramatów. W Polsce przetrwały one do wieku XVIII i przyczyniły się do powstania wielu *pieśni pasyjnych*, które były śpiewane na nabożeństwach. Rozkwit polskiej *pieśni pasyjnej* nastąpił w XVI wieku, a szczególnie dużo pojawiło się ich w wieku XIX. Najstarsza polska *pieśń pasyjna* stanowi przekład popularnych w Europie *Godzinek o Męce Pańskiej* anonimowego autora.

Liczba tradycyjnych *pieśni pasyjnych* jest bardzo duża. Specjaliści zwykle dzielą je na trzy zasadnicze kategorie: *pieśni liturgiczne* (śpiewane przez lud w czasie odprawiania Mszy Świętej lub godzin kanonicznych), *pieśni paraliturgiczne* (śpiewane podczas nabożeństw pasyjnych – *Gorzkich żali* czy *Drogi Krzyżowej*) oraz *pieśni pozaliturgiczne* (śpiewane albo w kościele ale poza liturgią, albo w domach przy wieczornych rozważaniach *Męki Pańskiej*).

Pieśni pasyjne posiadają dwa zasadnicze cele. Pierwszy z nich to przekazanie historii *Męki Pańskiej* i wyjaśnienie prawd teologicznych z nią związanych. Drugi zaś – to danie upustu emocjom wiernych, co wyrażało się w tekstach pieśni przez nagromadzenie żywych obrazów, dosadnych epitetów, wołaczy i porównań.

Pieśni wielkopostne pełne są dramaturgii, która ma oddać ogrom cierpień doświadczonych przez Zbawiciela, a zarazem, wyrażają głęboki żal nad Jego udręczoną Osobą, łączą się z Jego męką, byśmy mogli doświadczyć odkupienia swoich grzechów przez pokutę i skruchę. Do najpiękniejszych *pieśni pasyjnych* należą popularne do dziś: "*Ach, mój Jezu*", "*Jezu Chryste, Panie miły*", "*Ty, któryś gorzko na krzyżu umierał*", "*Zawitaj, Ukrzyżowany*", "*Wisi na krzyżu*". W pieśniach tych ubolewanie nad śmiercią Chrystusa przeplata się często z prośbą o miłosierdzie nad śpiewającymi: "*Przez Twoje gorzkie skonanie, Litościwy bądź nam, Panie*"

albo: "*Ach, ach, zlituj się nade mną, Uczyni miłosierdzie ze mną!*"

Szczególne miejsce wśród *pieśni wielkopostnych* zajmuje *pieśń pasyjna* "*Ludu, mój ludu*". Jej słowa bowiem to tłumaczenie starych, łacińskich *Improperiów*, czyli żalów, jakie wylewał Jezus do swojego niewiernego ludu, który za wielkie znaki i łaski w całej historii zbawienia odpłacił Mu śmiercią na krzyżu.

Inną grupę stanowią tzw. "*pieśni katechetyczne*". Opowiadają one ze szczegółami, opierając się na Ewangelii, całą historię *Męki Pana Jezusa* od wjazdu do Jerozolimy aż do złożenia Jego ciała w grobie. Ich zadaniem było pouczenie ludu, tak by poznał całą *Mękę Zbawiciela* i rozumiał jej teologiczny wymiar. Stąd też pieśni tego typu posiadają bogatą narrację, zawartą w bardzo dużej liczbie zwrotek (dochodzącej nawet do 50!). Najbardziej znane z nich to: "*Ogrodzie Oliwny*", "*Jużem dość pracował*", "*Rozmyślajmy dziś, wierni chrześcijanie*".

Oddzielną grupę *pieśni wielkopostnych* tworzą *plankty* i *lamenty*. Na pierwszy plan wysuwa się w nich postać Najświętszej Maryi Panny, która współcierpiała ze swoim Synem. Ich treścią jest wyrażenie żalu Matki Bożej, łączenie się z Jej bólem i pocieszenie w strapieniu. Często posiadały one formę dialogu Maryi z Jezusem lub Maryi z narratorem utożsamianym z wiernym. Taki dialog zawarty jest w *Gorzkich żalach*. Wśród innych *planktów* i *lamentów* są też: "*Już Cię żegnam, najmiłszy*", "*Witaj Matko Uwielbiona*" oraz najważniejsza pieśń maryjna z okresu *Wielkiego Postu* – słynna "*Stabat Mater*" – "*Stała Matka Bolesciwa*".

Wiele *pieśni wielkopostnych* posiada bardzo osobisty charakter. Wierni bowiem mogą wyrażać w ten sposób głębokie zaangażowanie w przeżywanie cierpień Zbawiciela. Do pieśni takich należą przepiękne "*Zbliżam się k Tobie*" i "*Dobranoc, Głowo święta*".

Te głębokie utwory trzeba przybliżać zwłaszcza młodym ludziom. Jasno trzeba też sobie uświadomić miejsce *pieśni pasyjnych* w okresie *Wielkiego Postu*. Pieśni te powinny dominować już od *Środy Popielcowej*, dlatego że okres 40-dniowej pokuty to czas, kiedy powinniśmy odnowić naszą świadomość włączenia przez Chrztost do wspólnoty Kościoła. Czas, który powinniśmy przeżyć w duchu pokuty, oczyszczając swoje życie z nieuporządkowanych uczuć, pragnień, myśli; kiedy poprzez jałmużnę, post i modlitwę mamy przygotować się na przyjęcie tajemnicy śmierci i Zmartwychwstania Chrystusa. W czasie *Wielkiego Postu* powinniśmy śpiewać pieśni wyrażające naszą wierność Bogu, przebłaganie za nasze grzechy, wezwanie do pokuty i nawrócenia. Same *pieśni pasyjne* powinny być śpiewane w piątki, *Niedzielę Palmową* i w *Wielkim Tygodniu*, lecz też szczególnie w *Wielki Piątek*. Mają one pomóc nam przyjąć prawdę o cierpieniu Jezusa, wczuć się w Jego krzyżowe doświadczenia, uczynić fundament do przyjęcia i przeżycia prawdy o Zmartwychwstaniu Jezusa Chrystusa.

oprac. C. B.

źródło: Przymierze z Maryją nr 128/2023 r.,
www.muzyka.ofm.pl

Prace parafialne

Prace przy parafii ruszyły pełną parą. Uruchomione zostały wszystkie trzy studnie na naszym cmentarzu. Zbiorniki zostały napełnione wodą. Po ubiegłorocznym pogłębieniu studni woda jest czysta i nie powinno jej zabraknąć.

Prosimy, by wodę z basenów czerpać czystymi konewkami, a po podlaniu kwiatów by konewki znów odnieść do tej samej studni, z której były zabrane. Prosimy też, by nie myć brudnych narzędzi w basenach przy studni.

Zakupiona została nowa maszyna – spalinowy opryskiwacz. Jest nam bardzo potrzebny do pielęgnacji ogromnej ilości tui i krzewów.

We wszystkich maszynach wymienione zostały oleje i filtry. Zasilone nawozami zostały tereny zielone oraz wszystkie krzewy i tuje.

Zdjęte zostały też zimowe osłony z okien w naszym kościele.

ks. W. T.

GODZINY OTWARCIA KANCELARII PARAFIALNEJ

Poniedziałek 8.00 – 9.00 i 16.00 – 17.00
Wtorek nieczynne
Środa 8.00 – 9.00 i 18.00 – 19.00

Czwartek
Piątek
Sobota

nieczynne
16.00 – 17.00
nieczynne

W ostatnim czasie:

Requiescant in pace...

Leonard Kopiec
lat 72

Andrzej Rduch
lat 76

Eryka Sitek
lat 85

Joachim Tytko
lat 72

Parafia św. Michała Archaniola w Skrzyszowie
ul. Wyzwolenia 39, 44-348 Skrzyszów
ING Bank Śląski 40 1050 1403 1000 0023 0745 8881
tel. (32) 47 26 608
e-mail: witold.tatarczyk@katowicka.pl
<http://www.skrzyszwoparafia.pl>
facebook: Parafia św. Michała Archaniola w Skrzyszowie

Bieżący numer gazetki współtworzyli:
ks. Witold Tatarczyk, Ewa Gąsior, Renata Jureczko,
skrzyszowska grupa *Dzieci Maryi*, Celina Burda.

Nakład: 400 szt. skład: Cela e-mail: burdzik@vp.pl
Druk: Drukarnia "LEGIS" Wodzisław Śl. ul. Jastrzębska 157

Jubilaci i Solenizanci:

Józef Oślizło
97. Rocznicą Urodzin

Eufemia Sołtys
92. Rocznicą Urodzin

Stanisław Kubiniok
76. Rocznicą Urodzin

Gertruda Klepek
73. Rocznicą Urodzin

Tadeusz Dziwok
63. Rocznicą Urodzin

Andrzej Martynowski
57. Rocznicą Urodzin

Antonina Brachman
10. Rocznicą Urodzin

Maciej Świerczek - Roczek

Krystyna i Roman Kowalski
50. Rocznicą Małżeństwa

Przez Chrzest Święty do naszej Wspólnoty Kościoła włączone zostały:

Amelia Dominika Sitek - c. Michała i Dominiki

Zofia Anastazja Reclik - c. Bartosza i Weroniki